Тыднёвік Магілёўскі

Тыднёвік Магілёўскі

№ 11 (126) 14 – 20 верасьня 2001 г. Кошт 80 руб.

Ці выстаяць Цывілізацыя, Воля і Дэмакратыя...

Нью-Ёрк. Раніца 11-га верасьня

Менск. У ноч на 10-е верасьня

... Спачатку мы ў рэдакцыі як, здаецца, і добрая палова сьвету, папросту не маглі паверыць у тое, што гэта адбываецца ўвачавідкі, у простым эфіры тэлевізіі...

Сёньня, калі шок ад убачанага й пачутага яшчэ ня мінуў, цяжка нам пісаць нешта "разважнае" пра жудасную трагедыю. Бо вядома, што загінулі дзясяткі тысячаў нявінных людзей. Бо пакуль арганізатары атакі на Амэрыку не пакараныя. Мы вырашылі надрукаваць на старонках сёньняшняга нумару як мага болей інфармацыі пра Злучаныя Штаты, пра краіну, аб якой дасьведчаныя людзі часьцяком кажуць: Амэрыка – гэта Свабода. Па-беларуску: Воля. Дык вось: месца, дзе жывуць Свабодныя людзі, і завецца Амэрыкай. Калі, прыкладам, вы – Вольны чалавек, то ў пэўным сэньсе вы – амэрыканец...

Рэдакцыя "Тыднёвіка Магілёўскага" перш за ўсё выказвае спачуваньні сем'ям забітых людзей. Скіраваны замах на самое чалавечае існаваньне, верым, ня мог не скалыхнуць і пачуцьці нашых чытачоў.

... А другая тэма нумару – беларускія выбары. І тут не да шматслоўных развагаў: дастаткова, што мы й робім, падаць апошнюю інфармацыю.

Віктар СУДНІК

◆

"Як мы ведаем, дабро абмежаванае ў сваіх якасьцях, сваіх магчымасьцях, а зло, як і дурнота чалавека, – бязьмежнае. Я ў гэты час думаю пра адэкватнасьць мераў. І не знаходжу гэтай адэкватнасьці. Я ня ведаю, што аб'яднаная супольнасьць можа прыдумаць у гэтым сэньсе. Па-сутнасьці, гэта зло ва ўсёй яго сіле, якое множыць і мацуе сучасная цывілізацыя. Калі я гавару пра цывілізацыю, я маю на ўвазе нашую сучасную эўрапейскую цывілізацыю, да якой належыць, я думаю, Амэрыка. Ну а больш абагулена – хрысьціянскую цывілізацыю. Аказваецца, праўда ня толькі ў ёй. Кожная з цывілізацыяў мае сваю праўду. І гэтыя праўды і не стыкуюцца, у гэтым, канешне, закючаны канфлікт, сьмяротныя канфлікт, які ўрэшце можа панішчыць жыцьцё на Зямлі. Можа быць, канешне, калі чалавецтва захоча жыць, яно намовіцца на разьвязаньне гэтага канфлікту. Але я, напрыклад, ня бачу цяпер такіх магчымасьцяў. Я думаю, што ў гэтым годзе, у гэты час, такіх магчымасьцяў няма. Іх трэба шукаць. Шукаць аб'яднанымі намаганьнямі ўсіх цывілізацыяў, а не скіроўваць змаганьне, як у нас і цяпер часта адбываецца, унутры кожнай цывілізацыі".

Васіль БЫКАЎ
Нямеччына, 11 верасьня.

◆

У амбасаду ЗША

Адразу пасьля паведамленьня пра тэрарыстычныя напады ў гарадах Злучаных Штатаў Амэрыкі сябры арганізацыі-заснавальніка "ТМ" даслалі ў амбасаду ЗША ў Менску наступнае спачуваньне.

Шаноўныя Сябры!

З болем даведаліся пра жудасныя падзеі ў Вашай краіне, у выніку якіх пацярпелі тысячы Вашых суайчыньнікаў. Акты тэрарызму забралі жыцьці нявінных людзей. Арганізатары і выканаўцы гэтых акцыяў ня могуць мець апраўданьня. Вінаватыя павінны панесьці поўную адказнасьць.

Гэтая спроба паставіць цывілізаваны сьвет на калені не дасягнула сваёй мэты!

Прыміце ад усіх чальцоў Магілёўскага грамадзкага аб'яднаньня "Кола Сяброў" нашыя шчырыя і глыбокія спачуваньні. Смуткуем разам з Вамі й зычым Вам і Вашай вялікай краіне вытрымкі, мужнасьці і веры!

Віталь Васількоў, Алесь Асіпцоў, Ігар Шары, Алег Печанко, Сяргей Шышкін, Аляксандар Ліцін, Сяргей Кунцэвіч, Андрэй Баброў, Пётр Кураленка, Аляксандар Паўловіч, Генадзь Суднік, Сымон Глазштэйн, Васіль Аўраменка, Уладзімер Таборка, Валянціна Гвазьдзёва, Уладзімер Гвазьдзёў.

ВЫБАРЧЫ РОЗГАЛАС

... Нічога пакуль ня здарылася

Назаўтра пасьля выбараў кіраўнікі абласных грамадзкіх назіральных структураў на прэсавай канфэрэнцыі ў Магілёве абвесьцілі і дакумэнтальна пацьвердзілі шматлікія факты парушэньняў адпаведнага заканадаўства, значнае разыходжаньне афіцыйных дадзеных з сваімі, і – у канчатковай выснове – засьведчылі неабходнасьць прызнаньня вынікаў выбараў на тэрыторыі рэгіёну нелегітымным.

Аднак да часу, калі вы чытаеце гэты нумар газэты, нічога ў разьвіцьці гэтай прапановы не адбылося, ніводная дзяржаўная інстанцыя не праявіла да яе ніякай цікавасьці, а грамадства, перажыўшы ад панядзелка да пятніцы разнастайныя пачуцьці, паціху павяртаецца ад палітыкі да звычайнага жыцьця. Гэта якраз такая сытуацыя, у расповядзе пра якую журналісты ва ўсім сьвеце карыстаюцца трапным выразам: за тое, што здарылася, ніхто ня ўзяў на сябе адказнасьць...

Што ж здарылася? Пра тое журналісты абласнога цэнтру і працуючыя тут карэспандэнты цэнтральных выданьняў (зразумела, недзяржаўных, бо афіцыйная прэса традыцыйна абыходзіць сваёй увагай падобныя імпрэзы) пачулі ад Аванэса Мурадзяна, Аляксея Колчына і Сяргея Абадоўскага. Мы занатавалі іхныя выступы і камэнтары на магнітафонную стужку, зь якой і прапануем вам асноўныя фрагмэнты.

Аванэс Мурадзян, сустаршыня абласной каардынацыйнай Рады незалежнага назіраньня:

– Нашыя высновы палягаюць на дадзеных назіраньня, якое ажыцьцяўлялі абласныя грамадзкія структуры Беларускага клюбу выбаршчыкаў, Працоўных жанчынаў, Грамадзкай ініцыятывы "Незалежнае назіраньне", Руху за дэмакратычныя выбары ў Беларусі – усяго 7 грамадзкіх арганізацыяў. Мы падрыхтавалі і забясьпечылі ўмовы працы прыкладна 1300 назіральнікаў. На жаль, за дзень да выбараў пастановай Цэнтральнай выбарчай камісіі былі адхіленыя ад ўдзелу ў назіральным працэсе прадстаўнікі ГА "Вясна". Па нашай вобласьці гэта закранула больш за 300 чалавек. Аднак апэратыўныя карэктывы ў гэтую справу дазволілі нам захаваць для працы большую частку гэтых падрыхтаваных людзей. Такім чынам, нашы грамадзкія назіральнікі працавалі ва ўсіх раёнах, акрамя двух, дзе сеткі незалежнага назіраньня былі высілкамі ўлады па-просту зьнішчаныя. Гэта адбылося ў Клімавіцкім і Шклоўскім раёнах. За ноч мы сабралі ўсе магчымыя дадзеныя для выніковага дакумэнту, які будзе падрыхтаваны крыху пазьней, бо некаторыя дадзеныя з раёнаў пакуль да нас не патрапілі, паколькі ў нашых карэспандэнтаў з бальшыні раёнаў у ноч зь нядзелі на панядзелак была, па ініцыятыве адпаведных органаў, адключаная тэлефонная сувязь. Тым ня менш асноўная інфармацыя з раёнаў нам вядомая. Яна сьведчыць пра тое, што на многіх выбарчых участках – гэта нашымі назіральнікамі засьведчана дакумэнтальна – маніпулявалі зь бюлетэнямі датэрміновага галасаваньня. Пра тое, што на многіх урнах ранішняя і вечаровыя "адзнакі недатыкальнасьці і герметычнасьці" адрозьніваліся. Пра тое, што многія апэратыўныя скаргі ды акты ад назіральнікаў камісіі не прымалі і не засьведчвалі сваімі пячаткамі (гэтыя ж дакумэнты ў назіральнікаў адмаўляліся прымаць пракуроры). Пра нечуваны раней уціск на назіральнікаў, які ўрэшце праявіўся ў тым, што супраць трох нашых калегаў з Шклоўскага, Горацкага і Бялыніцкага раёнаў мясцовыя пракуратуры распачалі крымінальныя справы. Пра выпадкі міліцэйскіх затрыманьняў назіральнікаў і недапушчэньня іх на ўчасткі. Пра значнае разыходжаньне канчатковай колькасьці выбаршчыкаў, якія прынялі ўдзел у галасаваньні, паводле дадзеных назіральнікаў з аднога боку й афіцыйных дадзеных выбарчых участкаў – з другога (камісіі падалі большыя лічбы, асабліва што датычна датэрміновага галасаваньня)...

(Праця на 4-й стар.)

ЗША. ГІСТОРЫЯ

1492, 12 кастрычніка – Хрыстафор Калюмб прыбывае зь Гішпаніі на выспу Сан-Сальвадор на Багамах. Эўрапейцы шануюць яго як першаадкрывальніка Амэрыкі.

1607 – Каланізатары засноўваюць першае ў Амэрыцы ангельскае паселішча ў Джэймзтаўне, Вірґінія.

1620 – Дамова "Мэйфлаўэ" утварае волю большасьці ўрад у паселішчы Плімут, Масачусэтс.

1636 – У Кэмбрыджы, Масачусэтс, заснаваны першы ў Амэрыцы каледж – Гарвард.

1754 – Сямігадовая вайна (вядомая таксама як Францускай й Індзейская вайна) пачынаецца паміж Францыяй і Брытаніяй. Па заканчэньні вайны Францыя аддала брытанцам Канаду, Вялікія азёры і верхні дол ракі Місісіпі.

1774, 5 верасьня – У Філядэльфіі, Пэнсільванія, распачаў сваю працу Першы кантынэнтальны кангрэс, каб "параіцца наконт кепскага стану ў калёніях".

1775, 19 красавіка – У Лексінгтоне, Масачусэтс, прагучалі першыя стрэлы амэрыканскай Вайны за незалежнасьць ад Брытаніі.

1776, 4 ліпеня – 13 амэрыканскіх калёніяў падпісваюць Дэклярацыю Незалежнасьці.

1781, 19 кастрычніка – Брытанскае войска капітулюе ў Ёрктаўне, Вірґінія.

1783, 3 верасьня – Брытанія і Злучаныя Штаты падпісваюць Парыскую мірную дамову, у якой прызнаецца незалежнасьць Амэрыкі. Новая дзяржава распасьціраецца ад Каналы да Флёрыды, і ад Атлянтычнага акіяну да ракі Місісіпі.

1787, 25 траўня – Канстытуцыйны Канвэнт зьбіраецца ў Філядэльфіі з мэтаю перагляду Артыкулаў аб Канфэдэрацыі – дамовы паміж штатамі, якою на той час кіравалася новая незалежная дзяржава. 17 верасьня дэлегаты прымаюць новую Канстытуцыю.

1789, 30 красавіка – Джордж Вашынгтан прымае прысягу ў якасьці першага прэзыдэнта Злучаных Штатаў.

1791 – Біль аб правах – 10 паправак дадаюцца да Канстытуцыі ЗША з мэтаю абараніць правы асобы.

1800 – Фэдэральная сталіца перамяшчаецца зь месца часовага знаходжаньня Філядэльфіі ў Вашынгтан, Акруга Калюмбія.

1803 – Вярхоўны Суд па справе Марбэры супраць Мэдзісона зацьвярджае сваё права аб'яўляць законы антыканстытуцыйнымі.

* * – Выкуп у Францыі тэрыторыі Луізіяны падвойвае кантынэнтальныя землі ЗША.

1812-14 – Злучаныя Штаты і Брытанія змагаюцца супраць адно аднаго ў вайне 1812г. У жніўні 1814г. брытанцы спальваюць Капітолій і Белы Дом. Гэта падштурхоўвае вялікую колькасьць амэрыканскіх добраахвотнікаў далучыцца да вайсковай службы, каб дапамагчы спыніць наступ брытанцаў.

1818 – Злучаныя Штаты і Брытанія дамаўляюцца аб неўмацаванай мяжы паміж Канадай і ЗША.

1820 – Кангрэс прымае "Кампраміс па Місуры". Штат Мэн уваходзіць у Зьвяз у якасьці вольнага штату. У Місуры нявольніцтва дазволенае, але яно забароненае на захадзе ад ракі Місісіпі й на поўначы ад 36° 30' паўночнай шыраты.

1823 – Дактрына Манро адстойвае правы на супрацiў у выпадку будучай каланізацыі амэрыканскіх рэспублік эўрапейскімі дзяржавамі.

1830 – Кангрэс прымае Закон аб перасяленьні індзейцаў, які дазваляе ўраду перасяляць карэнныя індзейскія плямёны з усходніх штатаў на малазаселеныя землі на захадзе ад ракі Місісіпі.

1844 – Сэмюэль Ф.Б. Морзэ дасылае першае тэлеграфнае паведамленьне з Вашынгтана, Акруга Калюмбія, у Балтымор, Мэрылэнд.

1846 – Пачынаецца Мэксіканская вайна паміж Злучанымі Штатамі і Мэксікай. У выніку заключанага ў 1848г. пагадненьня вайна была скончаная. ЗША атрымалі велізарныя зямельныя абшары ад Тэхаса да Ціхага акіяну й на поўнач да Арэгону.

1854 – Закон "Канзас-Нэбраска" скасоўвае "Кампраміс па Місуры" і прадастаўляе права самім каляністам вырашаць праблему нявольніцтва на тэрыторыях.

1857 – Згодна з рашэньнем Вярхоўнага Суда па справы чорнаскурага Дрэда Скота, Кангрэс ня мае права забараняць нявольніцтва на тэрыторыях, а нявольнікі ня могуць быць грамадзянамі.

1860 – Аўраам Лінкальн абраны 16-м прэзыдэнтам ЗША.

* * – 20 сьнежня Паўднёвая Кэраляйна, да якой у хуткім часе далучыліся пяць іншых паўднёвых штатаў, выйшла са Зьвязу ў адказ на абраньне прэзыдэнтам Лінкальна, які выступаў рэзка супраць распаўсюджваньня нявольніцтва на заходніх тэрыторыях. Гэтыя шэсьць паўднёвых штатаў ствараюць Канфэдэратыўныя Штаты Амэрыкі. Потым да іх з мэтаю стварыць Канфэдэрацыю ўжо з 11-ці штатаў далучаюцца яшчэ пяць.

1861, 12 красавіка – У форце Самтэр, Паўднёвая Кэраляйна, прагучалі першыя стрэлы па асновах Зьвязу: у Злучаных Штатах пачынаецца Грамадзянская вайна.

1863, 1 студзеня – Прэзыдэнт Лінкальн выдае Праклямацыю аб вызваленьні нявольнікаў, якая даруе ім вольнасьць на тэрыторыі канфэдэратаў.

1865, 9 красавіка – Грамадзянская вайна заканчваецца прыняцьцем камандуючым сіламі Зьвязу генэралам Улісам С. Грантам капітуляцыі генэрала канфэдэратаў Робэрта І. Лі ў будынку суда горада Апаматакс, Вірґінія.

* * – 14 красавіка падчас наведваньня тэатру ў Вашынгтане, Акруга Калюмбія, сьмяротна паранены прэзыдэнт Лінкальн. Наступнай раніцай ён памірае.

* * – 13-я папраўка да Канстытуцыі забараняе нявольніцтва і кабалу.

1867 – Тэрыторыя Аляскі выкупленая ў Расеі.

1868 – 14-я папраўка забараняе штатам пазбаўляць роўных правоў любога грамадзяніна.

1869 – Завершаная пабудова першай трансканытынэнтальнай чыгункі: у Прамантары Пойнце, Юта, лінія Цэнтральнай ціхаакіянскай чыгункі, якую вялі з захаду, састыкоўваецца зь лініяй Зьвязавай ціхаакіянскай чыгункі, пракладзенай з усходу.

1870 – 15-я папраўка забараняе пазбаўляць выбарчых правоў на падставе расы ці колеру скуры.

1876 – Аляксандар Г. Бэл вынаходзіць тэлефон.

1879 – Томас А. Эдзісан вынаходзіць лямпу напальваньня.

1892 – У Нью-Ёрку адкрываецца эміграцкі цэнтар Эліс Айлэнд, які перастае існаваць у 1954г.

1896 – Вярхоўны Суд па справе Плэсі супраць Фэргусана ўхваляе расавую сэгрэгацыю ў адпаведнасьці з дактрынай "раз'яднаныя, але роўныя".

1898 – Гішпана-амэрыканская вайна была аб'яўленая ў красавіку і скончылася ў жніўні. Мірная дамова, падпісаная Гішпаніяй у сьнежні, гарантуе незалежнасьць Кубы і перадае Злучаным Штатам Філіпіны, Пуэрта Рыка і Гуам.

1903 – Злучаныя Штаты і Панама падпісваюць пагадненьне аб будаўніцтве Панамскага каналу.

* * – Орвіл і Вілбур Райты каля мястэчка Кіці Хоўк, Паўночная Кэраляйна, робяць першы пасьпяховы палёт на цяжэйшым за паветра маторным аэраплане.

1908 – Генры Форд адкрывае эру масавай вытворчасьці аўтамабіляў і "ставіць Амэрыку на колёсы".

1914 – Адкрываецца Панамскі канал, пабудаваны Злучанымі Штатамі праз Цэнтральную Амэрыку. Ён дае магчымасьць караблям перапраўляцца з Атлянтычнага акіяну ў Ціхі, не агібаючы амэрыканскі кантынэнт на Поўдні.

1917, 6 красавіка – Злучаныя Штаты ўступаюць у Першую Сусьветную вайну пасьля парушэньня Нямеччынай амэрыканскага нэўтралітэту.

1920 – 19-я папраўка да Канстытуцыі гарантуе жанчынам выбарчыя правы.

1929, 29 кастрычніка – Развал біржавага рынку ЗША абвяшчае пачатак Вялікай дэпрэсіі – падзеньня ўзроўню бізнэсовай актыўнасьці ў сьвеце, якое сталася найбольш цяжкім і працяглым пэрыядам масавага беспрацоўя і стагнацыі ў мінулым стагодзьдзі.

1933 – Прэзыдэнт ЗША Франклін Д. Рузвэльт распачынае праграмы "Новага курсу", каб забясьпечыць працай людзей, узьняць цэны на сельскагаспадарчую прадукцыю й стабілізаваць банкаўскую сыстэму.

1934 – Закон аб рэарганізацыі жыцьця індзейцаў аднаўляе правы ўласнасьці на зямлю рэзэрвацыяў для плямёнаў карэнных жыхароў Амэрыкі.

1935 – Кангрэс прымае Закон аб сацыяльнай абароне, які забясьпечвае страхавыя гарантыі старым і беспрацоўным, а таксама дапамогу бедным, дзецям і сьляпым.

1941, 7 сьнежня – Напад японцаў на Пірл-Харбар, Гаваі, вымушае ЗША прыняць удзел у Другой Сусьветнай вайне.

1944, 6 чэрвеня – Аб'яднаныя антыгітлераўскія сілы высаджваюцца на ўзьбярэжжы Нармандыі. Гэтая апэрацыя пад назвай "Дзі-Дэй" становіцца пачаткам вызваленьня Францыі ад нямецкай акупацыі.

1945, 7 траўня – Вайна ў Эўропе заканчваецца капітуляцыяй Нямеччыны.

* * – 26 чэрвеня ЗША і 49 іншых краінаў падпісваюць у Сан-Францыска, Каліфорнія, Статут Арганізацыі Аб'яднаных Нацыяў.

* * – Злучаныя Штаты скідваюць атамную бомбу на Хірасіму й праз тры дні на Нагасакі.

* * – 2 верасьня капітулюе Японія, заканчваецца вайна на Ціхім акіяне.

1949, 4 красавіка – ЗША, Канада і 10 краінаў Заходняй Эўропы ствараюць Арганізацыю Паўночна-Атлянтычнага Альянсу для забесьпячэньня ўзаемнай ваеннай дапамогі ў выпадку нападу на аднаго з саюзнікаў.

1950, 27 чэрвеня – Злучаныя Штаты й іншыя сябры ААН накіроўваюць войскі й іншую ваенную дапамогу Рэспубліцы Карэя для абароны ад нападаў Карэйскай Народнай Рэспублікі.

1951 – Электрычнасьць упершыню атрыманая з дапамогай ядравай энэргіі.

1953, 27 ліпеня – Пасьля перамоваў, што працягваліся год, падпісанае замірэньне з мэтай скончыць баёвыя дзеяньні ў Карэі.

1954 – Вярхоўны Суд прымае пастанову па справе Браўн супраць Міністэрства асьветы, згодна зь якой расавая сэгрэгацыя ў дзяржаўных школах прызнаецца неканстытуцыйнай.

1955, сьнежань – У Мантгомэры, Алябама, пачынаецца байкот аўтобусаў, які працягнецца цэлы год на знак пратэсту супраць сэгрэгацыі ў гарадзкіх аўтобусах. Марцін Лютэр Кінг, малодшы, вызначаецца як лідэр руху за грамадзянскія правы.

1958 – Злучаныя Штаты накіроўваюць на арбіту свой першы спутнік "Эксплорэр І".

1959 – Аляска становіцца 49-м штатам ЗША, Гаваі – 50-м.

1961, 5 траўня – астранаўт Алан Б. Шэпард, малодшы, зьдзяйсьняе першы ў ЗША касьмічны палёт чалавека.

1962, 20 лютага – астранаўт Джон Г. Глен, малодшы, становіцца першым амэрыканцам, які абляцеў вакол Зямлі.

* * – у кастрычніку Савецкі Саюз выводзіць з Кубы наступальныя ракеты пасьля папярэджаньня Джона Ф. Кэнэдзі аб тым, што ўдар з выспы Куба па любой краіне Заходняга паўшар'я выкліча адпаведны адказ з боку ЗША.

1963, 25 ліпеня – Злучаныя Штаты, Вялікая Брытанія і Савецкі Саюз падпісваюць дамову аб абмежаваньні ядравых выпрабаваньняў, якая ўступае ў сілу 10 кастрычніка.

* * – 28 жніўня больш за 200 тысячаў чалавек бяруць удзел у шэсьці ў Вашынгтане, Акруга Калюмбія, у падтрымку праекта закону аб грамадзянскіх правах.

* * – 22 лістапада застрэлены прэзыдэнт Кэнэдзі.

1964, 2 ліпеня – прэзыдэнт Джонсан падпісвае Закон аб грамадзянскіх правах, які забараняе дыскрымінацыю ў грамадзкіх месцах паводле прыналежнасьці да расы ці па колеру скуры.

* * – 7 жніўня Кангрэс прымае Танкінскую рэзалюцыю, згодна зь якой пасьля нападу Паўночнага Віетнаму на два зьнішчальнікі ЗША былі дазволеныя баёвыя дзеяньні ў Віетнаме.

1968, 4 красавіка – Марцін Лютэр Кінг, малодшы, застрэлены ў Мэмфісе, Тэнэсі.

* * – 10 траўня пачынаюцца Парыскія мірныя перамовы па Віетнаму.

1969, 20 ліпеня – Астранаўты "Апола-11" Нэйл Армстранг і Эдзьвін Олдрын высаджваюцца на Луне.

1972, 22 траўня – Кіраўнікі ЗША і СССР падпісваюць першую Дамову аб скарачэньні стратэгічнага ўзбраеньня.

1973, 27 студзеня – У Парыжы падпісанае чатырохбаковае пагадненьне аб заканчэньні вайны ў Віетнаме.

1974, 9 жніўня – У выніку таемнага пранікненьня спэцслужбаў у штаб-кватэру Дэмакратычнай партыі ў гатэлі "Уотэргейт", прэзыдэнт Ніксан вымушаны пайсьці ў адстаўку. Тое быў першы падобны выпадак у гісторыі ЗША.

1975, 17-19 траўня – Амэрыканскі касьмічны карабель "Апола" і савецкі "Саюз" ажыцьцяўляюць стыкоўку ў космасе.

* * – 1 жніўня прэзыдэнт Форд падпісвае Заключны акт Канфэрэнцыі па бясьпецы й супрацоўніцтву ў Эўропе, вядомы як Заключны Хельсінскі Акт. Прадстаўнікі 35 краінаў сьвету заявілі аб павазе да сувэрэнітэту і аб сваім намеры супрацоўнічаць у галіне правоў чалавека.

* * – 20 ліпеня і 3 верасьня аўтаматычныя касьмічныя апараты "Вікінг І" і "Вікінг ІІ" ажыцьцяўляюць пасьпяховае прызямленьне на Марсе.

ЗША. АДУКАЦЫЯ

Выдаткі на школу (1993):
$262,5 мільярды на пачатковую й сярэднюю школу
$175,4 мільярды на каледжы й унівэрсытэты

Колькасьць навучэнцаў – 65.400.000
Дзіцячыя яслі й сады – 11%
Пачатковая школа – 47%
Сярэдняя школа – 21%
Каледжы й унівэрсытэты – 21%

Колькасьць навучэнцаў (1994):
55.754.000 у дзяржаўных школах
8.765.000 у прыватных школах

Адсотак школ, аснашчаных кампутарамі: 97,5%

Колькасьць выпускнікоў сярэдніх школаў, якія паступілі ў каледжы (1992): 61,7%

Атрымана дыплёмаў (1993):
Бакаляўра – 1.145.000
Магістра – 364.000
Доктара – 42.000
Аб няпоўнай вышэйшай адукацыі – 497.000

Навучаньне замежных студэнтаў (1994):
Усяго – 449.000
з Азіі – 294.000
з Лацінскай Амэрыкі – 45.000
з Паўночнай Амэрыкі – 23.000
з Афрыкі – 21.000
з Акіяніі – 4.000

Сярэдні гадавы кошт навучаньня з пражываньнем у кампусе (1993-94):
$8.562 у дзяржаўным каледжы
$17.846 у прыватным каледжы.

ЗША. ГЕАГРАФІЯ

Злучаныя Штаты Амэрыкі ёсьць чацьвертай па велічыні краінай у сьвеце пасьля Расеі, Канады і Кітая.

Плошча: 9.628.382 кв. km

Для параўнаньня: тэрыторыя ЗША роўная прыблізна палове тэрыторыі Расеі, палове тэрыторыі Паўднёвай Амэрыкі, двум з паловай тэрыторыям Заходняй Эўропы.

Выкарыстаньне земляў (1992г.):
25,8% пад сельскагаспадарчымі культурамі
26,9% запаведных земляў
26,6% лясоў
8,5% пашы
12,2% – гарады, горы й інш.

Берагавая лінія: 19.929 km, з улікам Аляскі і Гаваяў.

Унутраныя водныя шляхі: 41.009 km суднаходных каналаў без уліку Вялікіх азёраў.

Самая доўгая рака: Місісіпі-Місуры – 5.936 km.

Самае глыбокае возера: Крэтэр-лэйк у Арэгоне – 580 m

Вышэйшая кропка: гара Маккінльі на Алясцы – 6.198 m вышэй за ўзровень мора.

Ніжэйшая кропка: Дол Сьмерці ў Каліфорніі – 86 km ніжэй за ўзровень мора.

Самы вялікі штат: Аляска.

Самы малы штат: Род-Айлэнд.

Самы паўночны горад: Бароў, Аляска.

Самы паўднёвы горад: Хіло, Гаваі.

Самы ўсходні горад: Істпорт, Мэн.

Самы заходні горад: Атка, Аляска.

Клімат:
Галоўным чынам памяркоўна-кантынэнтальны.
Трапікальны на Гаваях і ўва Флёрыдзе.
Арктычны на Алясцы.
Паўзасушлівы на Вялікіх раўнінах на захадзе ад ракі Місісіпі.
Засушлівы ў Вялікім Басэйне на паўдзённым захадзе.

Заўвага ад "ТМ"

Асноўныя статыстычныя дадзеныя пра тое, якой ёсьць Амэрыка, пададзеныя на 3-й стар., датаваныя 1995 годам. У гэтай самай дынамічнай у сьвеце краіне некаторыя паказчыкі жыцьця зьмяняюцца ў станоўчы бок настолькі імкліва, што за імі не заўсёды пасьпяваюць цэлыя статыстычныя ўстановы і арганізацыі. І яшчэ адно – мы сьвядома не скарысталіся паказчыкамі такіх разьдзелаў статыстыкі, як ***эканоміка і траспарт.*** *Апошняя тэма закранае тое, што здарылася на паветраным траспарце – гаварыць пра яго на разьвіцьцё на гэтым фоне, па меншай меры, нетактоўна. Эканамічныя ж дадзеныя – хоць бы й самыя асноўныя – занялі б усё газэтную прастору. Возьмем зь іх такі паказчык: у 95-ым годзе валавы нацыянальны прадукт (агульны кошт тавараў і паслугаў, якія выраблены ў краіне) склаў – 6,7 трыл. даляраў ЗША.*

ЗША. УРАД

Афіцыйная назва: Злучаныя Штаты Амэрыкі

Сталіца: Вашынгтан, А.К. (Акруга Калюмбія)

Мова: ангельская

Дзяржаўны Гімн: "Зорны сьцяг"

Дзяржаўны Сьцяг: Палотнішча складаецца з 13 гарызантальных палосаў (7 чырвоных і 6 белых) і зь сіняга простравугольніка з 50-цю белымі пяціканцовымі зоркамі ў верхнім левым вугле.

Дэвіз: "Мы верым у Бога"

Грашовая адзінка: даляр ЗША

Сыстэма мераў і вагаў: традыцыйная сыстэма ЗША і міжнародная (мэтрычная) сыстэма.

Прававая сыстэма: заснаваная на падмурку ангельскай сыстэмы агульнага права; двухузроўневая судовая сыстэма – фэдэральныя суды і суды штатаў; Канстытуцыя прынятая ў 1787г.; судовы перагляд заканадаўчых актаў.

Галіны ўлады:
Выканаўчая – Прэзыдэнт, віцэ-прэзыдэнт, фэдэральныя дэпартамэнты й агенцыі.
Заканадаўчая – Сэнат у складзе 100 сябраў, па два ад кожнага штату; Палата прадстаўнікоў у складзе 435 сябраў, якія выбіраюцца прапарцыянальна колькасьці насельніцтва штатаў.
Судовая – Вярхоўны Суд у складзе 9 сябраў, якія прызначаюцца пажыцьцёва Прэзыдэнтам са згоды Сэнату; сыстэма фэдэральных судоў.

Выбары:
Фэдэральныя выбары праводзяцца ў першы аўторак пасьля першага панядзелка лістападу кожнага цотнага году.
Прэзыдэнцкія выбары праводзяцца кожныя чатыры гады.
Сябры Сэнату выбіраюцца на шасьцігадовы тэрмін, а сябры Палаты прадстаўнікоў – на два гады.

Палітычныя партыі:
Рэспубліканская і Дэмакратычная – дзьве галоўныя партыі краіны; існуюць таксама іншыя партыі й групы.

Выбарчае Права:
Усе грамадзяне ва ўзросьце ад 18 год маюць права голасу безь якога-небудзь прымусу.

Апарат кіраваньня (1995):
Грамадзянскі пэрсанал: 2.939.000.
Кадравыя вайскоўцы: 1.585.000

Палітычныя структуры:
50 штатаў; Акруга Калюмбія; Садружнасьць Пуэрта Рыка; Садружнасьць Паўночных Марыянскіх выспаў; Гуам; Віргінскія выспы; Амэрыканскае Самаа.

ЗША. НАСЕЛЬНІЦТВА

Усяго насельніцтва (1995): 261.638.000
Мужчыны: 48,8%
Жанчыны: 51,2%

Шчыльнасьць: 27,2 чалавекі на кв. km

Разьмеркаваньне:
80% – гарадское
20% – вясковае

Прырост штогод: 1,0%

Сярэдні ўзрост: 34,0 гады

Колькасьць домаўладаньняў (1994г.): 97.100.000

Колькасьць чалавек на адно домаўладаньне: 2,67

Колькасьць чалавек на адну сям'ю: 3,26

Верагоднасьць працягласьці жыцьця амэрыканцаў, што нарадзіліся ў 1995г.:
Белыя мужчыны – 73,3
Белыя жанчыны – 80,3
Каляровыя мужчыны – 68,2
Каляровыя жанчыны – 76,8

Узроўні нараджальнасьці й сьмяротнасьці (1995г.):
Нараджальнасьць – 15,7 на 1.000 чалавек
Сьмяротнасьць – 8,8 на 1.000 чалавек
Дзіцячая сьмяротнасьць – 8,3 на 1.000 нованароджаных

Узрост насельніцтва:
26,2% – да 18-ці
41,5% – ад 18-ці да 44
19,5% – ад 45-ці да 64
12,8% – старэй за 65

Расавы склад:
Белыя – 82,9%
Чорныя – 12,6%
Жыхары гішпанскага паходжаньня – 10,1%
Азіяты й жыхары выспаў на Ціхім акіяне – 3,7%
Амэрыканскія індзейцы, эскімосы, алеуты – 0,8%
(Заўвага: жыхары гішпанскага паходжаньня могуць належаць да любой расы).

Насельніцтва буйнейшых гарадоў (1994):
Нью-Ёрк, Нью-Ёрк – 19.670.000 (1992)
Лас-Энджэлес, Каліфорнія – 15.302.000
Чыкага, Ілінойс – 8.527.000
Сан-Францыска, Каліфорнія – 6.513.000
Філядэльфія, Пэнсільванія – 5.957.000

Ахова здароўя (1993):
84,7% насельніцтва ахоплена прыватным і дзяржаўным мэдычным страхаваньнем
256 лекараў на 100.000 чалавек
6.580 шпіталяў
4,6 ложкаў на 1.000 чалавек

Веравызнаньне (1993):
Пратэстанты – 56%
Каталікі – 26%
Іудзеі – 2%
Мусульмане – 2%
Іншыя – 5%
Атэісты – 9%

Імігранты:
720.461 чалавек атрымалі права на жыхарства ў 1995г.

Наведвальнікі ЗША:
45.400.000 чалавек з розных краінаў сьвету ў 1994г.

ЗША. НАЦЫЯНАЛЬНЫЯ СЬВЯТЫ

1 Студзеня – Новы Год.

Студзень, Трэці Панядзелак – Дзень нараджэньня Марціна Лютэра Кінга, малодшага (дакладная дата: 15 студзеня).

Люты, Трэці Панядзелак – Дзень Прэзыдэнтаў (дзень нараджэньня Джорджа Вашынгтана 22 лютага; дзень нараджэньня Аўраама Лінкольна 12 лютага).

Травень, Чацьверты Панядзелак – Дзень Памяці амэрыканскіх салдат, якія загінулі ў баёх.

4 Ліпеня – Дзень Незалежнасьці.

Верасень, Трэці Панядзелак – Дзень Працы.

Кастрычнік, Другі Панядзелак – Дзень Калюмба.

11 Лістапада – Дзень Вэтэранаў усіх войнаў з удзелам ЗША.

Лістапад, Чацьверты Чацьвер – Дзень Падзякі.

25 Сьнежня – Каляды.

ВЫБАРЧЫ РОЗГАЛАС

... НІЧОГА ПАКУЛЬ НЯ ЗДАРЫЛАСЯ

(Заканчэньне. Пачатак на 1-й стар.)

Неверагодны выпадак адбыўся ў Клімавіцкім раёне: старшыня райвыканкаму ў сваім адміністратыўным будынку на вачах людзей зьбіў раённага каардынатара незалежнага назіраньня. Ахвяра зьбіцьця ня мог у райцэнтры атрымаць мэдычную даведку аб траўмах, за чым давялося яму ехаць у іншы раён. Пацярпелы й мы маем цьвёрды намер давесьці гэтую справу да суда і прыцягнуць да яе рэспубліканскую і міжнародную ўвагу.

Аляксей Колчын, старшыня абласнога штабу Грамадзянскай ініцыятывы "Незалежнае назіраньне":

– Гэтым разам умовы, у якіх даводзілася працаваць, былі фактычна ўмовамі рэпрэсіяў і маральнага тэрору. Такога не было раней. Былі, як ужо сказана, шматлікія выпадкі затрыманьняў, перасьледу, службовага ўціску, нават – арыштаў і завядзеньня крымінальных справаў. У часе выбараў многія грамадзкія арганізацыі, датычныя выбарчага працэсу, штабныя офісы Ганчарыка паспыталі прамыя напады з боку праваахоўчых органаў альбо "неўстаноўленых асобаў", у выніку якіх былі пазбаўленыя аргтэхнікі й іншай маёмасьці. Найбольшы непакой выклікаюць у нашых назіральнікаў афіцыйна абвешчаныя вынікі датэрміновага галасаваньня ды наогул сама гэтая прымусовая працэдура. Асаблівы ціск быў ужыты на жыхароў навучальных і вытворчых інтэрнатаў, дзе дамагліся практычна 100-адсоткавага ўдзелу ў ім. Пры гэтым намі зафіксавана ня менш 10-ці выпадкаў падмены "датэрміновых" скрыняў. Масавыя парушэньні заканадаўства адбыліся ў момант канчатковага падліку бюлетэняў. Нарэшце, паўсюль нам адмаўлялі ў прадастаўленьні інфармацыі, што сьведчыць аб тым, што ўлада не зьвяртала ўвагі на тое, каб забясьпечыць, як таго патрабуе закон, празрыстасьць, адкрытасьць і дэмакратычнасьць выбарчага працэсу. Гэта ж сталася прычынай таго, што ў нас, як і па ўсёй краіне, не ўдалося спраўдзіць так званы паралельны падлік галасоў, што ўжываецца ў цывілізаваных краінах.

Сяргей Абадоўскі, юрыдычны кансультант абласной Рады незалежнага назіраньня:

– Я перакананы і гатовы адстойваць сваё меркаваньне на любым судзе, што выбары ў нашай вобласьці немагчыма прызнаць легітымнымі. Я чакаю за гэтыя свае словы выкліку ў суд ад кіраўніка вобласьці любога рангу. Буду лічыць, калі такога іску не атрымаю, што кіраўніцтва вобласьці згоднае з гэтым маім сьцьверджаньнем. Я ня буду стамляць на гэтай сустрэчы журналістаў пералікам дадатковых да ўжо абвешчаных выбарчых фактаў, якія сьведчаць пра парушэньні заканадаўства. Скажу толькі, як юрыст найперш, што мы ў гэтыя выбары, з самога моманту іхняга абвешчаньня, сталіся сьведкамі адкрытага парушэньня з боку структураў нашай выканаўчай улады Канстытуцыі, Выбарчага кодэксу, Закону "Аб друку й іншых сродках масавай інфармацыі", не гаворачы пра міжнародныя дамоўленасьці і дадзеныя нашай краінай эўрапейскім дэмакратычным структурам абяцаньні. Мы, зразумела, ня маем намеру абмежавацца гэтай прэсавай канфэрэнцыяй і здаць матэрыялы, якія маем, у "архіў гісторыі". Мы будзем дамагацца законнымі спосабамі рэагаваньня на парушэньні законаў, пакараньня асобаў, якія гэта дапусьцілі.

...Усе выступоўцы на сустрэчы з журналістамі асобна і шматразова падкрэсьлівалі, што назіральнікі нідзе й ніякім чынам не дэманстравалі свайго асабістага стаўленьня да таго ці іншага кандыдата на прэзыдэнта. Яны не былі падчас сваёй грамадзкай працы на выбарчых участках і ў дачыненьнях з выбарчымі камісіямі ўсіх узроўняў ані "за", ані "супраць" каго б там ні было. Іх не цікавіла тая ці іншая пэрсанальная асоба, за якую аддавалі свае галасы выбаршчыкі. Яны назіралі працэс...

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК у пытаньнях палітыкі

Усё ж дасталі...

У ноч на 10-е, недзе пасьля 2-й гадзіны, нейкія "невядомыя" усё ж абрабавалі абласны штаб Ганчарыка, у які за некалькі дзён да таго ня здолелі патрапіць, бо штабісты і праваабаронцы адстаялі офіс. Гэтым разам пасьлявыбарчай раніцай штабісты засьпелі пусты кабінэт, адкуль былі вынесеныя і зьніклі ў невядомым напрамку кампутар, прынтар, дакумэнты і два дзелавых прыватных кейса. Старшыня штабу Надзея Гарохава зьвярнулася ў міліцыю. Сёньня, на дзень выхаду газэты, сышчыкі яшчэ не знайшлі скрадзеныя рэчы.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Ганчарык змагаецца

Абвешчаны другім па выніках прэзыдэнцкіх выбараў, Уладзімер Ганчарык адмовіўся прызнаць паразу і накіраваў у Цэнтарвыбаркам адпаведную скаргу. "Факты, якія маюцца ў маім распараджэньні, – гаворыцца ў скарзе – сьведчаць аб тым, што прэзыдэнцкія выбары павінны быць прызнаныя несапраўднымі".

Дакумэнт утрымлівае больш за 30 старонак тэксту з падрабязным і абгрунтаваным пералічэньнем фактаў парушэньняў заканадаўства і міжнародных стандартаў ня толькі ў дзень выбараў, а на працягу ўсёй кампаніі з дня іх абвешчаньня. Дэталёва падаецца ў скарзе задзейнічаньне ўсяго дзяржаўнага апарату і дзяржаўных СМІ на забесьпячэньне перавыбраньня Лукашэнкі. Асобны разьдзел дакумэнта прысьвечаны парушэньням, якія былі дапушчаныя падчас датэрміновага галасаваньня.

Наступны крок У.Ганчарыка, калі рашэньне Цэнтарвыбаркама па ягонай скарзе не задаволіць яго, – зварот у Вярхоўны суд.

Паводле інфармацыі штабу Ў.Ганчарыка

Два суды і тры пратакола

7 верасьня 2001г. карэспандэнт "ТМ" Уладзімер Краўчанка, які ёсьць старшынём Рады магілёўскага аддзяленьня Беларускага Хельсінскага Камітэту, знаходзіўся ў Слаўгарадзе, дзе выконваў як свае праваабарончыя задачы па назіраньні за хадой датэрміновага галасаваньня, так і рэдакцыйнае заданьне на гэтую ж тэму. Пошук інфармацыі прывёў яго ў Сьвенскую СШ, дзе месьціўся выбарчы ўчастак №13. Уладзімер Краўчанка засьпеў тут мясцовых назіральнікаў, якія й паведамілі яму аб зафіксаваных да таго часу парушэньнях.

Па-першае, урны для датэрміновага галасаваньня былі апячатаныя... плястылінам. Асобна трэба заўважыць, што пячатка па ўсіх выбарчых участках раёну была адна й тая ж. Да таго ж, яна мела мноства пашкоджаньняў: ці то скрыню ўжо неаднойчы адкрывалі, ці то перасоўвалі яе ня вельмі ахайна. Таксама назіральнікі паведамілі, што любая інфармацыя, датычная сьпісаў для галасаваньня і колькасьці тых, хто ўжо прагаласаваў, руплва хаваецца ад іх.

Па-другое, дырэктар школы і старшыня ўчастковай выбарчай камісіі М.Чумакоў па распараджэньні старшыні раённай выбарчай камісіі Бяловай В.М. дапусьціў на ўчастку факт агітацыі на карысьць аднаго з кандыдатаў ва ўрон іншым. Гэта праявілася ў тым, што М.Чумакоў атрымаў ад В.Бяловай агітацыйныя плякаты кандыдата Лукашэнкі, якія й разьвесіў на бачных месцах у школе, а таксама – у памяшканьні для датэрміновага галасаваньня.

Іншае распараджэньне ад Бяловай тычылася адносінаў з журналістамі і незалежнымі назіральнікамі. Дырэктар нават паказаў У.Краўчанку тэкст тэлефанаграмы на гэты конт. Вось ён на мове арыгіналу: **"Председателям участковых комиссий. Обращаем ваше внимание на то, что информация о технических результатах досрочного голосования и в день выборов Президента РБ по Избирательному участку предоставляется только представителям участковой комиссии в установленное время и по указанному телефону, а не в ответ на чей-то запрос, который может быть ложным или провокационный. Предоставление информации вне этого регламента не допустимо. Председатель участковой избирательной комиссии Белова".**

Між тым, далей вакол У.Краўчанкі распачаўся сапраўдны дэтэктыў. У школу прыехаў начальнік Слаўгарадзкага РАУС, падпалкоўнік міліцыі А.Балдышэўскі разам з палкоўнікам міліцыі М.Лахмышкіным. Яны паведамілі нашаму карэспандэнту, што затрымліваюць яго і забіраюць з сабой у пастарунак. Міліцэйскія начальнікі паведамілі таксама Ў.Краўчанку аб тым, што ён "ня мае права зьбіраць, атрымоўваць і распаўсюджваць інфармацыю аб працы выбарчага ўчастку №13". У пастарунку на праваабаронцу склалі пратакол затрыманьня, а таксама адабралі пашпарт, дыктафон і рэдакцыйнае пасьведчаньне.

Тым часам запрацаваў тэлефон і факсавы апарат у рэдакцыі "Тыднёвіка". Ветлівыя суразмоўнікі з Слаўгарадзкай міліцыі дапытваліся ў рэдактара: **а хто такія вы ёсьць, і ці ёсьць вы афіцыйна?** Зь перасланага па факсе запыту адчувалася, што міліцыя была заклапочаная ці ня блізкім раскрыцьцём нейкага "варожага гнязда" пад выглядам – а хто іх ведае?! – магчыма й падпольнага выданьня.

Праз тры гадзіны ад пазбаўленьня яго свабоды Ў.Краўчанку (хацелі нават зьвязаць, але потым ня сталі) перавезьлі ў будынак райвыканкаму. Там юрыст (!) А.Гаўрыленка склаў на Ў.Краўчанку цэлых два пратаколы аб адміністратыўным парушэньні. Практычна тое адбывалася пад наглядам, а магчыма, па распараджэньні раённага начальства, якое сабралася ў будынку на сваё паседжаньне, і зь якім юрыст і начальнік міліцыі ўвесь час кантактавалі. Былі там старшыня райвыканкаму Бераставў, старшыня раённага савету Календарова, старшыня раённай выбарчай камісіі Бялова.

Паводле пратаколу, што склаў А.Гаўрыленка, грамадзянін У.Краўчанка быў вінаваты ў тым, што хацеў атрымаць інфармацыю аб хадзе датэрміновага галасаваньня. Яшчэ выканкамаўскі юрыст паабяцаў незаконна затрыманаму чалавеку ў хуткім часе даставіць яго ў мясцовы суд, дзе ня будуць марудзіць з агучваньнем абвінаваўчага выроку.

Трэба асобна заўважыць, што ніводзін з супрацоўнікаў міліцыі й выканкаму ніяк не рэагаваў на неаднаразовыя заявы Ў.Краўчанкі аб незаконнасьці ягонага затрыманьня й аб тым, што яны перашкаджаюць якраз законнай дзейнасьці прадстаўніка грамадзкага аб'яднаньня, у дадзеным выпадку – БХК. Да тае пары, пакуль усё кіраўніцтва выканкаму не разыйшлося па хатах, У.Краўчанку забаранялі рухацца. Ён выйшаў на волю толькі ўвечары, больш чым праз восем гадзінаў з таго моманту, калі быў затрыманы.

Для парадку пералічым усе тыя артыкулы, патрабаваньні якіх былі парушаныя ў дадзеным выпадку. Гэта артыкулы 13, 21 і 37 Выбарчага кодэксу РБ; артыкулы 39 і 48 Закону "Аб друку й іншых сродках масавай інфармацыі"; артыкул 34 Канстытуцыі РБ; артыкулы 194 і 397 Крымінальнага кодэксу РБ; частка 5 артыкулу 172-1 Адміністратыўнага кодэксу.

Назаўтра, 8-га верасьня, Уладзімер Краўчанка па ўласнай ініцыятыве прыбыў у Слаўгарадзкі раённы суд, каб даказаць сваю невінаватасьць і, адпаведна, вінаватасьць канкрэтных адказных асобаў. Падчас паседжаньня былі выкліканыя сьведкі, што ў часе затрыманьня праваабаронцы знаходзіліся ў Сьвенскай школе, якія пацьвердзілі шчырасьць Уладзімера. Суд пастанавіў спыніць вытворчасьць у справе, паколькі ў дзеяньнях сп.Краўчанкі адсутнічаў склад праваапарушэньня. Але і гэтым разам то ня быў канец гісторыі.

Ужо 9-га верасьня, у самы дзень выбараў, У.Краўчанка, разам зь іншымі назіральнікамі, зьвярнуўся да старшыні раённай выбарчай камісіі Бяловай з просьбай растлумачыць яму, чаму на выбарчых участках раёну адбываюцца – былі названыя факты – парушэньні заканадаўства. І атрымаў адказ Веры Мацьвееўны (наш карэспандэнт паручыўся за дакладнасьць яе словаў): ***за ўсе парушэньні адказваю асабіста я, і робяцца яны па майму асабістаму ўказаньню.***

Наступным крокам групы назіральнікаў стаўся паход у мясцовую пракуратуру з мэтаю падачы адпаведнай заявы. Але пракурор Андрэйчыкаў катэгарычна адмовіўся яе прымаць, суправаджаючы сваю адмову лаянкай і пагрозамі.

Пазьней, у гэты ж дзень, аўтамабіль, у якім знаходзіліся назіральнікі ўключна з У.Краўчанкам, спынілі міліцыянты й прымусілі паехаць да іх у РАУС. Там, акрамя начальніка Балдышэўскага, быў і пракурор Андрэйчыкаў. Іхняю мэтаю было канфіскаваць журналісцкі дыктафон з касэтамі, аднак знайсьці "небясьпечную" прыладу ім не ўдалося. Затое, каб не адпускаць людзей "дарма", было прыдумана канфіскаваць у іх шэраг рабочых дакумэнтаў. У выніку на Ў.Краўчанку быў складзены ўжо трэці пратакол за тры дні.

І вось, нарэшце, 10-га, калі ўсе мы "прачнуліся ў новай краіне", у Слаўгарадзе адбыўся другі суд, які зноў, як і першым разам, пацьвердзіў невінаватасьць нашага карэспандэнта і праваабаронцы Уладзімера Краўчанкі. Фармулёўка была прынятая аналягічная: няма ў ягоных дзеяньнях складу парушэньня.

Зразумела, што па ўсёй гэтай гісторыі наш карэспандэнт накіраваў пракурору вобласьці Дудкіну адпаведны дакумэнт з патрабаваньнем правесьці праверку й прыняць меры пракурорскага рэагаваньня. Ці будуць яны?..

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК прававых праблемаў

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газэта.
Заснаваная Магілёўскім ГА «КОЛА СЯБРОЎ».
Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку 06.11.1996 г. за № 831.
Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэл./факс: 31-04-15, 22-97-82.
E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у абласной друкарні імя Я.Свярдлова, г. Магілёў, Першамайская 70. Замова 11. Наклад 2000 асобнікаў. Падпісана да друку 13.09.2001 г. а 17.05.